

POVZETEK POROČILA O DELOVANJU JAVNEGA ZAVODA MUZEJ VELENJE V LETU 2023 ZA SVET MESTNE OBČINE VELENJE

1 UVOD

V Muzeju Velenje leto 2023 ocenjujemo kot uspešno, na pričakovani ravni delovanja, na nekaterih področjih tudi z ustvarjenim presežkom oz. nadgradnjo rezultatov iz prejšnjega leta. Muzej Velenje tako zaradi kakovostnega in uspešnega delovanja ostaja temeljna institucija na področju kulturne dediščine v lokalni skupnosti ter aktivna in vidna institucija v širšem slovenskem prostoru. To nakazujejo številna uspešna sodelovanja s slovenskimi muzeji in drugimi institucijami na področju kulture in izobraževanja. Vse bolj se uveljavljamo tudi v mednarodnem prostoru.

V letu 2023 smo bili v Muzeju Velenje uspešni na področju založništva in priprave gradiva za strokovne publikacije ter članke. Razstavna dejavnost je bila primerljiva s preteklimi leti, uspešno smo izpeljali vse zastavljene aktivnosti ter se odzivali tudi potrebam lokalnega okolja pri sodelovanju v raznovrstnih projektih. Na področju pedagoških in andragoških dejavnosti smo ponovno zabeležili porast in povečano zanimanje obiskovalcev za našo muzejsko ponudbo. V letu 2023 je obisk posameznih obiskovalcev, zaradi poletni ujm in poplav, nekoliko padel. Strokovno delo na področju dela z muzejsko dokumentacijo, konserviranjem in restavriranjem je potekalo nemoteno in v skladu z načrti.

Da je naše delo uspešno in opaženo s strani strokovne javnosti dokazuje tudi mednarodna nagrada, ki nam je bila izročena na podelitvi 9. nagrade Živa za najboljši slovanski muzeji v Bratislavi oktobra 2023. Muzej Velenje je bil namreč nagrajen s posebnim priznanjem za vodenje in učinkovitost ekipe v konkurenci skupaj 24 muzejev iz 10 držav. Odličje za vodenje in učinkovitost ekipe je izjemno priznanje za celotno ekipo Muzeja Velenje ter našo direktorico Tanjo Verboten. V muzeju verjamo, da je dobro in učinkovito delovanje ekipe ključ do uspešnega delovanja organizacije. Na področju muzealstva, ki vključuje izredno široko paleto znanj in veščin, je dobro delovanje kolektiva še toliko bolj pomembno. Muzej je bil nominiran tudi za Valvasorjevo nagrado, najvišje priznanje na področju muzealstva v Sloveniji, in sicer za projekt prenove stalne razstave Mastodonti. Po mnenju komisije je razstava Mastodonti »zasnovana poučno, konceptualno in oblikovno privlačno, z dodanim pedagoškim programom in spremljajočim katalogom«.

2 SLEDENJE PRIORITETNIM DOLGOROČNIM CILJEM IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE

Prioritetni dolgoročni cilji izvajanja javne službe Muzeja Velenje, navedeni v strateškem načrtu za obdobje med leti 2021 in 2025, so:

- ohranjane statusa aktivnega varuha kulturne dediščine, ki ga lokalno in širše okolje prepoznava kot ustanovo s strokovnim kadrom, ki se redno izobražuje in svoje znanje in vedenje na raznovrstne načine posreduje končnim uporabnikom;
- celovita ureditev dokumentacije o muzejskih predmetih z vrednotenjem in digitalizacijo zbirk;
- dolgoročna in kvalitetna rešitev prostorskih težav depojskih prostorov ter prostorov za hrambo dokumentacije in strokovno knjižnico;
- priprava in udejanjanje načrtov upravljanja za vse objekte, katerih skrbnik je Muzej Velenje;
- celostno ohranjanje kulturne dediščine in kulturne/historične krajine.

Muzej Velenje se danes lahko pohvali s sedemnajstimi stalnimi muzejskimi postavitvami, osmimi stalnimi razstavami na drugih lokacijah, petimi razstavišči, eno urejeno spominsko točko, tremi gostujočimi galerijskimi postavitvami in eno naravoslovno postavitvijo. Sedež Muzeja je na Velenjskem gradu, kjer je s trinajstimi muzejskimi in galerijskimi postavitvami ter občasnimi in priložnostnimi razstavami tudi središče razstavne dejavnosti muzeja, ob tem pa v sklopu muzeja deluje še osem dislociranih muzejskih enot oziroma postavitvev. Muzej ima depo z dvema konservatorsko-restavratorskima delavnicama, lastno knjižnico ter obsežne fototeko, hemeroteko, diateko, videoteko in audioteko. Precej gradiva je doslej tudi že digitaliziranega, s čimer se pomembno povečuje javna spletna dostopnost dediščine. Skrb za uspešno usklajevanje strokovnega in drugega dela na vseh lokacijah s katerimi Muzej Velenje opravlja je obsežna in zahtevna, vendar jo z veseljem opravljamo.

Prvenstveno poslanstvo Muzeja Velenje je evidentiranje, zbiranje, dokumentiranje, varovanje, hramba in predstavljanje premične kulturne dediščine na območju delovanja (občine Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki). Strokovno muzejsko delo in pedagoško-andragoško muzejsko dejavnost spremljajo tudi druge dejavnosti, ki osnovno dejavnost muzeja popularizirajo, približujejo uporabnikom in pridobivajo

nove. Zato si muzej ob strokovnem in vestnem izpolnjevanju temeljnega poslanstva zastavlja še nove, dovolj ambiciozne cilje. Aktivno se vključuje v uresničevanje lokalne in nacionalne kulturne politike, je pomemben sooblikovalec in eden od generatorjev kulturnega in turističnega razvoja v Velenju in Šaleški dolini ter v lokalnem in nacionalnem okolju dobro prepoznavna in cenjena institucija, ki dediščino in njene vrednote obravnava strokovno in spoštljivo ter jo hkrati celostno in kreativno nadgrajuje.

Naša preteklost in kulturna dediščina sta temeljna kamna naše identitete in s tem tudi eden od temeljnih virov za naš nadaljnji razvoj. Mestna občina Velenje, ustanoviteljica javnega zavoda Muzej Velenje, je gotovo ena tistih slovenskih lokalnih skupnosti, v katerih se vrednot in vrednosti kulturne dediščine močno zavedamo. Prizadevamo si za njeno ohranjanje in vključevanje v sodobno življenje, saj to v veliki meri pripomore h kakovostnejšemu življenju ljudi, k njihovem osebnostnemu razvoju in posledično razvoju skupnosti, družbe v celoti. Uspešno razvijanje storitev, vezanih na premično in nepremično ter nesnovno dediščino, lahko pomaga tudi do novih, kvalitetnih delovnih mest. Muzej Velenje je ustanova, ki mora biti eden glavnih nosilcev teh nalog v javnem interesu.

3 DOSEGANJE CILJEV IZ LETNEGA PROGRAMA DELA

Leto 2023 je pomembno zaznamovala 30. obletnica odprtja Kavčnikove domačije za javnost. Več kot 300 let stara najjužnejša ohranjena dimnica v alpskem prostoru je bila po temeljiti prenovi in ureditvi muzejske prezentacije leta 1993 odprta za javnost kot enota Muzeja Velenje in je bila takrat eden prvih muzejev v Sloveniji postavljen »in situ«. Cilj, ki smo si ga zastavili v letu 2023 je bil ta, da domačijo, njene prebivalce in prenove objekta ponovno predstavimo čim širšemu krogu občinstva, privabimo nove obiskovalce, dodatno poglobimo stike z lokalnimi prebivalci in jih čimbolj aktivno vključimo v dejavnosti na domačiji, hkrati pa ponovno preučimo muzejsko dokumentacijo, opravimo dodatne terenske raziskave, se povežemo s strokovnjaki z drugih področij in izsledke predstavimo tudi strokovni javnosti. V Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju smo priredili 6. znanstveni simpozij o kulturni dediščini s področja usnjarstva na Slovenskem ter srečanje usnjarjev in tako gostili strokovnjake, ki raziskujejo to nekoč pomembno, a žal trenutno izginjajočo panogo. Izsledki simpozija, ki so predstavljeni tudi v spremljajočem zborniku, predstavljajo pomemben doprinos k zbiranju gradiva o usnjarstvu na slovenskem, ki bo predstavljeno na razstavah II. faze muzeja usnjarstva.

V letu 2023 smo v muzeju zaključili večleten projekt o »potopljenih vaseh«. Zadnja razstava v seriji je, tako kot predhodne, predstavila dragoceno fotografsko in dokumentarno gradivo, ki odslikava dramatične spremembe še zadnjega naselja v Šaleški dolini v drugi polovici 20. stoletja. Razstavnici projekt je dopolnila publikacija v kateri so sistematično zajeta vsa naselja in predstavljeni prebivalci, ki so se morali zaradi posledic izkopavanja premoga izseliti iz svojih domov.

Z občasno razstavo, posvečeno Ivanu Atelšku, »očetu« in dolgoletnemu direktorju Gorenja, smo naslovili pomembno področje industrijske dediščine Velenja in vprašanje zbiranja in hranjenja predmetov, ki so bili v tovarni izdelani do danes.

Na področju mednarodnega sodelovanja smo si zastavili nadaljevanje in razširitev povezovanja s češkimi kolegi, kar nam je uspelo s pripravo skupne razstave o Ireni Foit v Telču ter z dvema strokovnima ekskurzijama v češka mesta, v katerih ima svoje podružnice Muzej Vysočina Jihlava. Na eno izmed ekskurzij smo povabili tudi člane Šaleškega muzejskega in zgodovinskega društva, v katerega delovanje smo strokovno vpeti kustosi muzeja, na češkem pa so nas gostili člani muzejskega društva Trešt, ki prav tako deluje pod okriljem muzeja. V letu 2023 smo ponovno sodelovali tudi z Veleposlaništvom Češke Republike v Ljubljani pri pripravi občasne razstave Življenjska zgodba Františka Vladimírja Foita. Pomemben muzejski medij je tudi film. V muzeju redno pripravljamo različne filme s katerimi beležimo različne muzejske aktivnosti, z njihovo pomočjo ohranjamo etnološko dediščino (tako smo na primer posneli žganjekuho in pripovedovanje dolinske bajke), obsežnejši dokumentarni filmi pa temeljiteje predstavljajo različne segmente naše preteklosti. Dokumentarni film *Mastodonti iz Šaleške doline* predstavlja pomembno dopolnitev pred leti prenovljene stalne razstave Mastodonti, hkrati pa je tudi zaokrožil in zaključil ta obsežen projekt. Projekt prenove stalne razstave je bil v tem letu nominiran za Valvasorjevo nagrado, najvišje priznanje na področju muzealstva v Sloveniji. Po mnenju komisije je razstava Mastodonti »zasnovana poučno, konceptualno in oblikovno privlačno, z dodanim pedagoškim programom in spremljajočim katalogom«.

V Muzeju Velenje se redno priključujemo tudi medinstitucionalnim razstavam, saj tako lažje predstavljamo naše gradivo, ki ni tako obsežno, da bi lahko z njim pripravili samostojne razstave, hkrati pa se na ta način lotimo dodatnega proučevanja in primerjave izsledkov s kolegi iz drugih muzejev. V letu 2023 smo tako v sodelovanju z drugimi slovenskimi muzeji pripravili razstave Štalonarji, pučuhi, rančoshi ...: Usnjena obuvala na Slovenskem; Igre moje mladosti in Ste me hoteli videti strto.

Še enega izmed naših večjih večletnih projektov smo zaključili v letu 2023. Z izdajo druge dopolnjene publikacije je bil dokončan projekt Spominski center 1991: Šaleška in Zgornja Savinjska dolina v

procesih osamosvajanja Slovenije / Park državnosti. Spominski center je v zadnjih letih že postal pomembno stičišče članov veteranskih organizacij ter vseh drugih domoljubov različnih generacij in prostor, ki z muzejsko postavitvijo obiskovalcem na poljuden način predstavlja dogodke in procese, povezane z osamosvajanjem Slovenije v lokalnem okolju. S pedagoškimi programi, ki jih tam pripravljamo, pa skušamo mladim približevati tudi domoljubne vrednote ter spodbujati spoštovanje in ljubezen do slovenskega naroda, kulture in države. Pedagoški programi, ki jih izvajamo v sodelovanju z lokalnimi društvi in drugimi deležniki, so dobro sprejeti in jih obiskujejo tako osnovnošolci kot srednješolci.

Cilj, ki ga v muzeju redno zasledujemo, je tudi sodelovanje z lokalnim okoljem, odzivanje na potrebe lokalnih prebivalcev in predstavljanje gradiva, ki ga hrani muzej in s katerim lahko obeležujemo pomembne pomnike v dolini v kateri delujemo. Na ta način nastane mnogo sodelovanj, tako pri izposoji in posredovanju gradiva, kot pri pripravi razstav, ki lahko nastanejo s pomočjo gradiva, ki nam ga na podlagi zaupanja, ki smo ga v preteklosti vzpostavili, zaupajo njihovi lastniki. Tako je v letu 2023 nastala fotografska razstava Srečno, kamerati in njihovo mesto!, ki je hkrati zaznamovala praznik rudarjev in fotografov jubilej.

Tudi področje fotografije je za nas zelo pomembno, saj v naši enoti F-bunker, ki je prvenstveno namenjena fotografiji in drugim vizualnim umetnostim, redno pripravljamo fotografske razstave, zelo bogata pa je tudi muzejska fototeka. Znanje o fotografiji prenašamo tudi na mlajše generacije, saj smo fotografiji posvetili počitniški tabor, kjer so osnovnošolci spoznavali stare fotografske tehnike, stara fotografija pa je tudi tema zelo priljubljenega srednješolskega pedagoškega programa.

Poseben poudarek dajemo v muzeju pedagoškim in andragoškim programom ter ostalim oblikam kulturno umetnostne vzgoje. Vsa leta sooblikujemo tudi program Pikinega festivala, kjer smo v letu 2023 pripravil doživljajski poligon »S časovnim strojem po Šaleški dolini«, ki je vabil na zabavno raziskovanje preteklosti Šaleške doline, ter tradicionalni Pikin fotografski natečaj za osnovnošolce, pri katerem sodelujemo s celjskim Digitalnim Foto Klubom, fotografsko revijo Digitalna kamera, Festivalom Velenje in Fotografsko zvezo Slovenije.

Zelo pomembno je tudi strokovno sodelovanje z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, ki je ena ključnih institucij na področju varovanja nepremične kulturne dediščine v Sloveniji. Z izpostavo v Celju sodelujemo že vrsto let, v letu 2023 smo se odzvali njihovemu povabilu za strokovno sodelovanje pri obdelavi pomembnega gradiva poplavljenih stare Brunetove kovačije na Ljubnem ob Savinji.

V skladu s sodobnimi smernicami smo v letu 2023 še več pozornosti posvečali tudi zeleni in trajnostni naravnosti. Poleg izvedbe zelenih dogodkov smo zasnovali novo linijo trajnostnih, recikliranih muzejskih spominkov in daril, ki so dobro sprejeti.

Za obiskovalce smo, v skladu z načrti, vse leto pripravljali raznovrstne dogodke - tradicionalne etnološke prireditve na Grilovi in Kavčnikovi domačiji, Klepete pod arkadami in Pustim gradom, srečanja mladih muzealcev in počitniške programe, strokovna vodstva, odprtja razstav, predstavitev knjig in predavanj. Posebej ponosni pa smo tudi na nagrado, posebno priznanje za vodenje in učinkovitost ekipe, ki smo ga prejeli na podelitvi 9. nagrade Živa za najboljši slovanski muzej v Bratislavi. V okviru dogodka smo zbranim številnim predstavnikom muzejev in drugim udeležencem predstavili tudi naš muzej, navezali stike s številnimi kolegi in promovirali tako muzej kot tudi Šaleško dolino.

4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV PO POSAMEZNIH PODROČJIH DEJAVNOSTI

Dokumentiranje in vrednotenje

Na terenu smo evidentirali 200 predmetov in 1 zbirko. Inventarizirali smo 2553 predmetov, na spletu pa imamo objavljenih 343 predmetov. V zgodovinski zbirki imamo inventariziranih 54397 predmetov, v etnološki 8359, v tehniški 2878 in v naravoslovni 76 predmetov. Vseh predmetov v akcesiji je 35854.

Pri delu z muzejsko dokumentacijo smo uredili in dopolnili več tisoč enot (retrospektivna dokumentacija, digitaliziranje arhiva, skeniranje fotografskega gradiva, fotografiranje predmetov ...).

Konserviranje in restavriranje

Preventivno konservacijo in konservacijo smo opravili na 429 predmetih. Restavrirali smo 15 predmetov. Vse postopke smo tudi ustrezno dokumentirali.

Proučevanje

Proučevanje je potekalo na vseh predvidenih področjih, hkrati pa smo se s širitvijo področij proučevanja odzivali tudi na prilagoditve, spremembe in dopolnitve programa dela. Strokovni sodelavci muzeja so se ukvarjali z različnimi strokovnimi področji in v letu 2023 opravili tudi več sto terenskih obiskov in srečanj z informatorji.

Udeležba na izobraževanjih, strokovnih srečanjih in dogodkih

V letu 2023 so se zaposleni Muzeja Velenje udeležili 71 izobraževanj, strokovnih srečanj, usposabljanj in drugih dogodkov s katerimi so izpopolnjevali svoje strokovno znanje.

Nakup strokovne literature

Pri nakupu strokovne literature smo v letu 2023 sledili letnemu načrtu ter potrebam, ki so se pokazale ob proučevanju ter drugem strokovnem delu zaposlenih v javnem zavodu. Kupili smo 14 knjig, 8 serijskih publikacij, naročeni pa smo na dva tednika in en mesečnik.

Muzejsko knjižnico smo dopolnili tudi s 127 publikacijami, ki so bile muzeju podarjene ali pa smo jih pridobili z medknjižnično izmenjavo.

Razstavna dejavnost

V Parku državnosti smo postavili novo stalno razstavo z naslovom Stoletje Slovenske državnosti.

Večji projekti leta 2023 so bili: 6. simpozij Usnjarstvo na Slovenskem ob katerem smo izdali zbornik prispevkov; obeležitev 30 let odprtja Kavčnikove domačije za javnost, kar smo pospremili z gostujočima razstavama na dvorcu Strmol v Rogatcu ter na Trgu svobode v Šoštanju, ter z več različnimi dogodki na sami domačiji; razstava in publikacija Goreti Gorenje: »Oče Gorenja« Ivan Atelšek (1928-2011); z razstavama in publikacijo Potopljeni spomini: Kako je rudarstvo spremenilo pokrajino in usodo prebivalcev Šaleške doline smo zaključili večletno raziskovanje in predstavljanje naselij in njihovih prebivalcev, ki so se zaradi izkopavanja premoga morali izseliti iz svojih domov; v češkem mestu Telč pa smo v sodelovanju s podružnico Telč Muzeja Vysočina Jihlava pripravili razstavo o Ireni Foit.

Na različnih razstaviščih Muzeja Velenje v Velenju in Šoštanju smo pripravili 21 lastnih občasnih razstav. Pripravili smo 10 medinstitucionalnih razstav, v Muzeju Velenje je gostovalo 9 razstav drugih ustanov, na različnih lokacijah pa gostuje še 18 razstav, ki so jih pripravili sodelavci Muzeja Velenje.

Pedagoška in andragoška dejavnost

Za otroke in mladino smo pripravili 57 različnih pedagoških programov in jih izvedli 148 krat. Osnovnošolske skupine so največkrat izbrale programa Življenje na srednjeveških gradovih in Zgodovinski viri, srednješolske pa Ekskurzijo po Velenju.

Za odrasle smo pripravili in izvedli 88 različnih programov, od tega 56 novih.

Pripravili in izvedli smo tudi 14 programov za družine ter 54 dodatnih programov za popularizacijo.

V letu 2023 smo nadaljevali tudi s pripravljanjem rednih mesečnih podkastov, v katerih skupaj z različnimi sogovorniki predstavljamo raznovrstne muzejske vsebine.

Redno strokovno sodelujemo tudi z lokalno televizijo, radiem in časopisom, ter se odzivamo na pobude nacionalnih, regionalnih in drugih medijev.

V muzejski knjižnici smo zabeležili 5 obiskovalcev, v dokumentaciji pa 69.

Spletno stran Muzeja Velenje je obiskalo 25314 spletnih obiskovalcev, Facebook in Instagram profilu Muzeja Velenje pa sledi 6569 ljudi, ki se na naše objave tudi redno aktivno odzivajo.

Publikacije

V letu 2023 smo v Muzeju Velenje izdali devet publikacij, od tega štiri kataloge.

Redno smo pripravljali tiskani mesečni napovednik prireditvev, v katerem smo poleg vabil na dogodke predstavljali različne muzejske predmete in zanimive vsebine.

Odkupi

V letu 2023 smo odkupili 2 razglednici, ki upodabljata različne lokacije v Šaleški dolini.

Prostori

Število in količina prostorov s katerimi upravlja Muzej Velenje je ostalo nespremenjeno.

Mednarodno sodelovanje

V sodelovanju z muzejem Vysočiny Jihlava, podružnico Telč, smo v letu 2023 realizirali gostovanje razstave o Ireni Foit na Češkem.

Sodelavci Muzeja Velenje smo oktobra 2023 v okviru projekta mobilnosti Erasmus+ obiskali Slovaško in tako izvedli prvo od treh mobilnosti novega projekta KA122-ADU-000102858 z naslovom Muzeji in dediščina gradov ter graščin.

K sodelovanju nas je povabila tudi Češka ambasada v Sloveniji, za katero smo pripravili gradivo in fotografije Františka Foita za razstavo Življenjska zgodba Františka Vladimírja Foita, ki je bila na ogled v Slovenskem etnografskem muzeju.

5 POVZETEK REALIZACIJE KADROVSKEGA NAČRTA

V prvih nekaj mesecih leta 2023 nismo dobili odobrenih nobenih zaposlitev na projektu Javna dela, zato smo se dogovorili z Mestno občino Velenje, da je sredstva namenjena javnim delom prerazporedila in jih dovolila uporabiti za zaposlitev novega sodelavca na delovno mesto oskrbnik, saj količina objektov in zemljišč s katerimi upravlja Muzej Velenje, presega količine, ki bi jih lahko urejal samo en oskrbnik, ki ga imamo zaposlenega.

6 KRATKO POROČILO O VLAGANJIH IN POSLOVNEM IZIDU

V letu 2023 so bila vlaganja v sredstva sledeča:

- Za izvajane dejavnosti zavoda je bila nabavljena oprema v vrednosti 8.104 € (računalniška oprema 3.534 €, pohištvo 954 €, druga oprema - fotoaparat 3.615 €). Drobni inventar v vrednosti 5.437 € (pisarniška oprema, računalniška oprema, druga oprema).

- Za izvajane dejavnosti zavoda so bila opravljena investicijska dela na objektu grad Velenje - menjava s škodlami krite strehe, strelovodov in žlebov na objektih grajskega obzidja, elektroinštalacijska dela, menjava urbane opreme grajskega parka in v okolici gradu in sanacija okvarjenega vodovodnega omrežja v medgradju v skupni vrednosti 101.275 €. Izvedena je bila tudi menjava s slamo krite strehe na Grilovi domačiji v vrednosti 22.792 €. Za izvedbo investicijskih del so bila pridobljena tudi sredstva Ministrstva za kulturo v višini 49% vrednosti projektov.

- Investicije v teku Kavčnikova domačija in grad Šalek so bile prenesene na objekte v vrednosti 34.009 €. Skupaj je na kontu 021 gradbeni objekti, vrednost povečana za 148.076 €.

- Po inventurnem popisu je bilo izločenih osnovnih sredstev za 6.507 € (pokvarjena in dotrajana oprema). Odpis drobnega inventarja je znašal 848 €. Poročilo popisne komisije je priloga poročila.

Amortizacija Muzeja Velenje na dan 31. 12. 2023 je znašala 35.010 € in je knjižena v breme konta 980 – obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje.

Inventurni popis umetniških del in muzealij, ki se po Zakonu o računovodstvu izvaja na vsakih 5 let, se izvede v letu 2026.

Na kontu 085 dolgoročne terjatve – javni zavod izkazuje še terjatev do projekta Erasmus+ 3.314,40 €. Muzej Velenje je poslovno leto zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 24.274,37 evrov. Presežek je nastal, saj so bila sredstva rezervirana za izvedbo projekta preureditve nove muzejske vstopne točke s trgovino in razstavnim prostorom za prodajo vstopnic in muzejskih spominkov, ki s strani izvajalca mizarških del še ni bil realiziran do konca leta 2023.

Odhodki so sicer znašali 1.025.756 evrov, prihodki pa 1.050.137 evrov (od tega so prihodki občine ustanoviteljice MOV v višini 509.527 evrov, kar predstavlja 48,52% celotnih prihodkov muzeja (v tem procentu so zajeti vsi prihodki MOV vključno z vsemi investicijami), prihodki javne službe so znašali 62.521 evrov.

7 ZAKLJUČEK

Leto 2023 je bilo za Muzej Velenje uspešno na vseh področjih. Strokovno delo na področju dela z muzejsko dokumentacijo, konserviranja in restavriranja je potekalo nemoteno in v skladu z načrti. Razstavna dejavnost je bila primerljiva s preteklimi leti, uspešno smo izpeljali vse zastavljene aktivnosti ter se odzivali tudi potrebam lokalnega okolja pri sodelovanju v raznovrstnih projektih. Bili smo uspešni na področju založništva in priprave gradiva za strokovne publikacije ter članke. Vključevali smo se v številna strokovna sodelovanja s sorodnimi institucijami v Sloveniji in tujini. Na področju pedagoških in andragoških dejavnosti smo ponovno zabeležili porast in povečano zanimanje obiskovalcev za našo muzejsko ponudbo. V letu 2023 je bil v poletnih mesecih obisk posameznih obiskovalcev zaradi neurij in poplav, ki so prizadele našo bližnjo in daljno okolico, nekoliko nižji kot leto prej. Sodelavci muzeja smo se v velikem številu udeleževali strokovnih izobraževanj, kar pomembno vpliva na dvig kakovosti našega dela. Doseženi in na nekaterih področjih tudi preseženi so bili vsi cilji iz letnega programa dela.

Ob vseh številnih področjih delovanja bi radi izpostavili družbeno vlogo muzeja, ki je skladna tudi z aktualnimi usmeritvami vloge muzeja v sodobni družbi. Muzej Velenje se zaveda svojega poslanstva s katerim skuša širše vplivati na družbeno okolje v katerem deluje. Povezanost z lokalnim okoljem je tista, v kateri vidimo najboljšo naložbo za delovanje v prihodnosti, saj so ravno uporabniki muzejskih storitev tisti, ki lahko muzeju najbolj pomagajo da le-ta živi. Sodelavci Muzeja Velenje se s svojim znanjem in kakovostnim delovanjem vključujemo v različne projekte, ki nastajajo v lokalnih skupnostih (turizem, podjetništvo, mestni marketing, izobraževanje, raziskovalna dejavnost, medresorsko in

medgeneracijsko povezovanje, prireditve, kulturna vzgoja, urejanje prostora, varstvo okolja ...). V muzeju omogočamo mladim opravljanje praktičnega, študentskega in prostovoljskega dela, nudimo različne oblike mentorstva in opravljanje družbeno koristnega dela. Redno sodelujemo z različnimi institucijami s področja socialnega varstva in omogočamo mnogo različnih brezplačnih dejavnosti za različne skupine obiskovalcev. Socialno naravnost ustanove izkazujemo z nizkimi vstopninami, s številnimi popusti in ugodnostmi, s praviloma brezplačnimi prireditvami in široko paleto brezplačnih dejavnosti za vse generacije, z rednim sodelovanjem z različnimi institucijami s področja socialnega varstva ter s humanitarnim udejstvovanjem. Posebno skrb namenjamo podpori in promociji lokalnih umetnikov in drugih ustvarjalcev, zasebnih zbiralcev, ohranjevalcev izročila, rokodelcev ... ter sodelovanju z njimi. Kulturno in okoljsko zavest ter domoljubje gradimo in spodbujamo s pomočjo različnih projektov, dogodkov in dejavnosti.

Muzej Velenje predstavlja v Šaleški dolini eno osrednjih ustanov na področju varovanja kulturne dediščine, kulture, turizma in prireditvene dejavnosti, s svojo strokovnostjo, dostopnostjo, prijaznostjo in pripravljenostjo na sodelovanje pa si uspešno odpira nove priložnosti tudi v širšem slovenskem in mednarodnem prostoru.

IZVLEČEK RAČUNOVODSKEGA POROČILA

1 Poslovni prihodki

Vrsta prihodka	Muzej	Muzej usnjarstva	Skupaj	v %
Prodaja blaga v trgovini	7.449	107	7.556	0,72
Prodaja publikacij	964	698	1.662	0,16
Vstopnine	31.083	3.741	34.824	3,32
Pedagoške delavnice	12.264	960	13.224	1,26
Najemnina prostorov	1.150	340	1.490	0,14
Prihodek od organizacij (rojstni dnevi...)	2.663		2.663	0,25
Drugi prihodki - obresti	1.102		1.102	0,10
Drugi izredni prihodki (CSD, zavarovanje)	5.704		5.704	0,54
Prihodek Erasmus+	13.258		13.258	1,26
Skupaj vse	75.637 €	5.846 €	81.483 €	7,76
Skupaj vsi prihodki Muzeja				1.050.137
* delež prihodka od vseh prihodkov v %				

2 Finančni prihodki od občine ustanoviteljice (Mestna občina Velenje), Občine Šoštanj in Ministrstva za kulturo Republike Slovenije

Vrsta prihodka po pogodbi	Ministrstvo za kulturo	Občina Šoštanj	Mestna občina Velenje
Bruto plače, regres, jubilejne nagrade	393.079	147.330	151.560
Za javna dela, sredstva občine			3.422
Za materialne stroške	50.400		42.540
Za varstvo kulturne dediščine *	38.618		117.137
Za programske stroške	62.926		21.912
Za tekoče vzdrževanje in nakup o.s.	10.730		57.089
Skupaj vsi prihodki	555.753	147.330	393.660
*Del sredstev po pogodbi z Mestno občino Velenje in Ministrstva je na kontu 980 (154.558,90 €)		(38.618 € Ministrstvo, 115.940,65€ MOV)	

Prihodki od Zavoda za zaposlovanje za javna dela so znašali

26.470 €

3 Pregled prihodkov po virih

Prihodki	2023	
Dotacije Ministrstvo za kulturo		517.135
Dotacije Mestna občina Velenje		277.720
Dotacija Občina Šoštanj		147.330
Prihodki javne službe		62.521
Prihodki Zavoda za zaposlovanje		26.469
Prihodki Erasmus+		13.258
Ostali prihodki		5.704
Skupaj prihodki		1.050.137

*dotacije mestne občine Velenje so znašale 26,4% vseh prihodkov.

4 Odhodki po namembnosti in po stroškovnih nosilcih

Vrsta odhodka v EUR	Muzej	Muzej usnjarstva	Skupaj
Splošni materialni stroški	75.873	2.290	78.163
Programski stroški	111.294	5.773	117.067
Tekoče vzdrževanje objektov	68.652		68.652
Strokovno izobraževanje	3.289		3.289
Strošek prodane zaloge blaga	4.687		4.687
Strošek študentsko delo	11.347		11.347
Strošek dela bruto plače, Muzej - Mestna občina Velenje	141.780		141.780
Stroški dela bruto plače, Muzej - Ministrstvo za kulturo	415.223		415.223
Stroški dela bruto plače, Muzej usnjarstva - Občina Šoštanj		137.483	137.483
Stroški dela bruto plače, javna dela	33.230		33.230
Stroški Erasmus	4.019		4.019
Strošek vodenje računovodstva (prenakazilo po pogodbi)	9.170		9.170
Drugi stroški in odhodki	1.646		1.646
SKUPAJ	880.210	145.546	1.025.756

5 Odhodki v letu 2023 izkazani v bilanci uspeha

Tabela odhodkov v letu 2023 izkazanih v bilanci uspeha	Znesek v EUR
Strošek pisarniški material	1.070
Strošek materiala za čiščenje, deratizacija	2.832
Strošek ostalega materiala in storitev za program, prireditve in razstave	7.793
Strošek drobnega inventarja pod 500 €	9.516
Strošek ob otvoritvah razstav in prireditvah	9.583
Strošek za fotokopiranje, printi ...	1.474
Strošek goriva	2.272
Električna energija	38.874
Strokovna literatura in knjige	1.254
Material za restavriranje, arhiviranje	789
Komunalne storitve	915
Storitve telekomunikacij	5.192
Storitve prevoza	122
Storitve poštnina	3.953
Odvoz smeti	2.747
Zdravstvene storitve	801

Najemnine (program za tisk vstopnic, tiskalnik)	6.127
Tekoče vzdrževanje	69.207
Računalniško vzdrževanje	7.805
Storitve plačilnega prometa	613
Strokovno izobraževanje	4.649
Storitve reklame in promocije	12.435
Zavarovalne premije	4.824
Stalno intervencijsko dežurstvo	6.506
Varstvo pri delu	5.081
Dnevnice v državi, nočnine, kilometrine, cestine	15.262
Vstopnine za muzej premogovništva (delež skupnih vstopnic)	3.884
Storitve oblikovanja, tiskarske st., razvijanje slik	28.174
Storitve prevajanja in svetovalne st.	1.577
Zunanji izvajalci (Galerija Fbunker)	11.243
Delovne obleke	1.223
Reprezentanca	256
Vodenje računovodstva	9.170
Članarine in drugi stroški	752
Odpis zalog materiala (trgovina)	4.687
Študentsko delo, pogodbeno delo, avtorski honorar, prostovoljsko delo	15.378
Bruto plače	548.295
Prispevki delodajalca	87.826
Prevoz na delo	13.074
Prehrana	37.548
Kapitalska družba	9.980
Regres, jubilejne nagrade	30.993
Skupaj	1.025.756

6 Odhodki v letu 2023

Vrsta odhodkov	2023
Materialni stroški	88.333
Programski stroški	139.409
Tekoče vzdrževanje	68.652
Stroški dela, bruto plače zaposleni	694.486
Stroški dela, bruto plače javna dela	33.230
Ostali stroški	1.646
Skupaj odhodki	1.025.756

7 Poslovni rezultat

Poslovni rezultat	2023
Prihodki	1.050.137
Odhodki	1.025.756

Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2023 znaša

24.380,87 €

Davek od dohodka pravnih oseb

- 106,50 €

Čisti prihodek

24.274,37 €